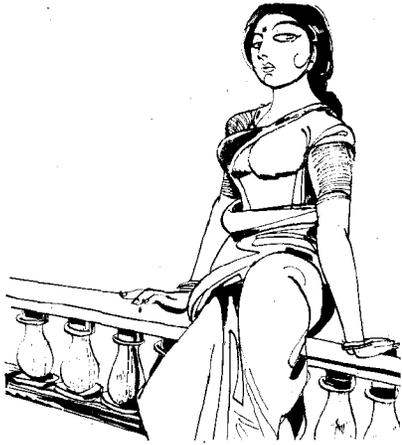

వ్యవహార.బి.స్వర్ణం

“పెళ్ళినాడు అరుంధతీ నక్షత్రం చూపించారు. ఆమె భర్త ననుసరించి మెలిగే స్త్రీ ఆదర్శమూర్తి. ఆమెతో టోల్పుకోవడం కాదు కానీ, నాకు నా భర్త సర్వస్వం. ఆయనెంతో మంచివారు. భగవంతుడు. ఇంత గొప్ప వ్యక్తిని నాకు భర్తగా ప్రసాదించినందుకు ఎంతో కృతజ్ఞత తెలుపుకోవాలి....”

రమ ద్రాసిన ఉత్తరం చదువుతూంటే నా ఆలోచనలన్నీ రమ చుట్టూ మూగుతున్నాయి. ఉత్తరం ఆపి ఆలోచిస్తున్నాను.

రమ నా క్లాస్ మేట్. బి. ఏ. తో దాని చదువు ఆగిపోయింది. పెళ్ళయ్యాక గృహిణిగా స్థిరపడిపోయింది. పీలున్నప్పుడల్లా వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళేదాన్ని. రమ భర్త శేఖరం చాలా మంచివాడు. వాళ్ళ అన్యోన్య దాంపత్యం చూస్తే ముచ్చటేసింది. కాని ఒకే ఆపశ్చయే. నలభై ఏళ్ళాన్ని చూసినా రమకు పిల్లలు పుట్టలేదు.

“మీ స్నేహితురాలికి పెద్ద బెంగం డి పిల్లలు లేరని. నేనే పిల్లాళ్ళు అనుకోరాదా-” అనేవాడు శేఖరం.

“ఫీ- ఏమిటా మాటలు” అని రమ విసుక్కునేది. ఒకమారెప్పుడో శేఖరం ఊరికి వెళ్తే రమ ఆ రెండు రోజులూ తెగ బెంగ పెట్టుకుందట! ఆస్పం మానేసేందట! ఆయనకు ఆ ఊళ్లో మంచి భోజనం దొరికిందో లేదోనని రమ బాధ.

అతను మాత్రం తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో రమ ఎక్కడికైనా వెడితే మరుసటి దినమే వెళ్లి తీసుకొచ్చేవాడు.

పాలు, నీరులా కలిసి పోయారు వాళ్ళిద్దరూ. వరకట్నపు చావులు గూర్చి విన్నప్పుడల్లా రమ కలవరపడిపోయేది. “మా నాన్న ఆయనకు కట్నకానుక లేవీ ఇవ్వలేదు. అయినా ఎప్పుడూ ఆయన దాన్ని గూర్చి ప్రస్తావించలేదు” అనేది.

అటువంటి రమకు ఈనాడు ఎటువంటి సీతి? శేఖరం అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నాడు.

పచ్చకామెర్లు పచ్చి చాలా డీలాపడి పోయాడు. అది బాగయిం తర్వాత విపరీతమైన తలనొప్పు... ఎళ్ళరేలు. మంచులు... ఎన్నివిధాలుగానో చికిత్స జరుగుతోంది. మనిషి చాలా నీరసం చి పోతున్నాడు. ఏదీ సరిగ్గా నిర్ధారణ చేయలేకపోతున్నారూ డాక్టర్లు.

ఇవన్నీ తెలిసి నేను రమను చూడడానికి వెళ్ళాను. రమ నన్ను పట్టుకుని బాపురుమంది.

“ఈయనకేమైనా అయితే నేను బ్రతకనే”- అంది.

“ఫీ- ఏం మాటలవి? ఫూర్స్- శేఖరానికి ఏమీ కాదు” అని ఒదార్చాను. కానీ శేఖరం పరిస్థితి చూస్తే నాకు ఆందోళనగానేకాంది.

మెల్లిగా డాక్టర్ల నడిగి విషయం తెలుసుకున్నాను. అతనికి ఆపరేషన్ ఆవసరం కావచ్చునన్నారు డాక్టర్లు.

శేఖరానికేమైనా అయితే?... రమ బ్రతకడు... నాకు ఆ ఊహ భయంకరంగా అనిపించింది.

ఆ తర్వాత రమతో రెండు మూడు రోజులు గడిపి మా ఊరికి వచ్చేశాను తనకు ధైర్యం చెప్పి.

ఇంటికి వచ్చాక నాన్నగారికి సీరియస్ గా ఉందని దిల్ గ్రాం వచ్చింది. మద్రాసు వెళ్ళిపోయాను. ఆయన్ని ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. రెండు నెలలు ఆయనతో పాటు ఆస్పత్రిలో గడపాల్సి వచ్చింది. ఈ మానసిక ఆందోళనతో పాటు రమ భర్త కెలా ఉందోనన్న ఆలోచన.

నాన్నగారికి కొద్దిగా నిమ్మళించింది. ఇంటికి వచ్చాక తలుపు తీయగానే పోస్టెయిన్ పడచేసిన ఉత్తరాలు కనిపించాయి. అందులో రమ ద్రాసిన ఉత్తరం ఉంది. ఆత్రంగా చింపాను. నిర్ణాంతపోయాను. మళ్ళీ మళ్ళీ చదివాను. విషయం అర్థం కావడానికి ఎంతో సెపుపట్టలేదు.

“స్వర్ణా, శేఖరం అరోగ్యం కుదుటపడలేదు. డాక్టర్లు చెప్పిందాన్ని బట్టి ఆయన ఇక బ్రతకడని తేలిపోయింది. (ఈ వాక్యం ఎలా రాస్తున్నానో నాకే తెలియదు). ఆయన లేకపోతే నేనూ లేను. దిగులుతో, ఉపవాసాలతో శుష్కించిన ఈ నుండి ప్రాణం పోవడం ఎంతసేపు. అందుకే ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకున్నాను. ఉత్తరం నీకు చేరేసరికి నేను నీకు దొరకని దు తీరాలకు వెళ్ళిపోతాను. నీ స్నేహితం వచ్చే జన్మ కు డాల్చించాలని కోరేసీ రమ.”

నా కళ్ళమ్మట నీళ్లు ధారాపాతంగా పరిస్తున్నాయి. తేదీ చూశాను. ఆ ఉత్తరం రాసి నెల దాటిపోయింది. నా గుండె గబగబా కొట్టుకుంది. రమ తన ఆందోళనలో ఉత్తరం ఇక్కడకు రాసింది. నేను మద్రాసులో ఉన్నట్టు తనకు తెలుసు. అంటే... రమ ఇప్పుడీ లోకంలో లేదు. ఈ విషయం అర్థమయ్యేసరికి నాకు దుఃఖం అగలేదు. దీటిల్పూ తల ఆనించి వెక్కి వెక్కి.

షబ్దా కోరిక

ఒక పెద్ద చిత్ర నిర్మాత షబ్దా ఆశ్చీని తన చిత్రంలో నటించమని అడిగాడట. అందుకు ఆమె ఒక షరతు విధించింది. తిండి మాత్రం తను చెప్పిన రెస్టారెంట్ నుంచే తెప్పించాలనట! షరతు. మరి ఆ రెస్టారెంట్ లో తిండి ఇచ్చే విస్తారం కున్నాడో ఏమో. ఆ నిర్మాత షబ్దాకు గుడ్డలై కొట్టేశాడట. కొరికలకు కూడా అంటుండాలి మరి!

విద్వాను. కాశ్యపియాక తేరుకొని వెంటనెరమావాళ్లు
ఊరికి ప్రయాణమయ్యాను.

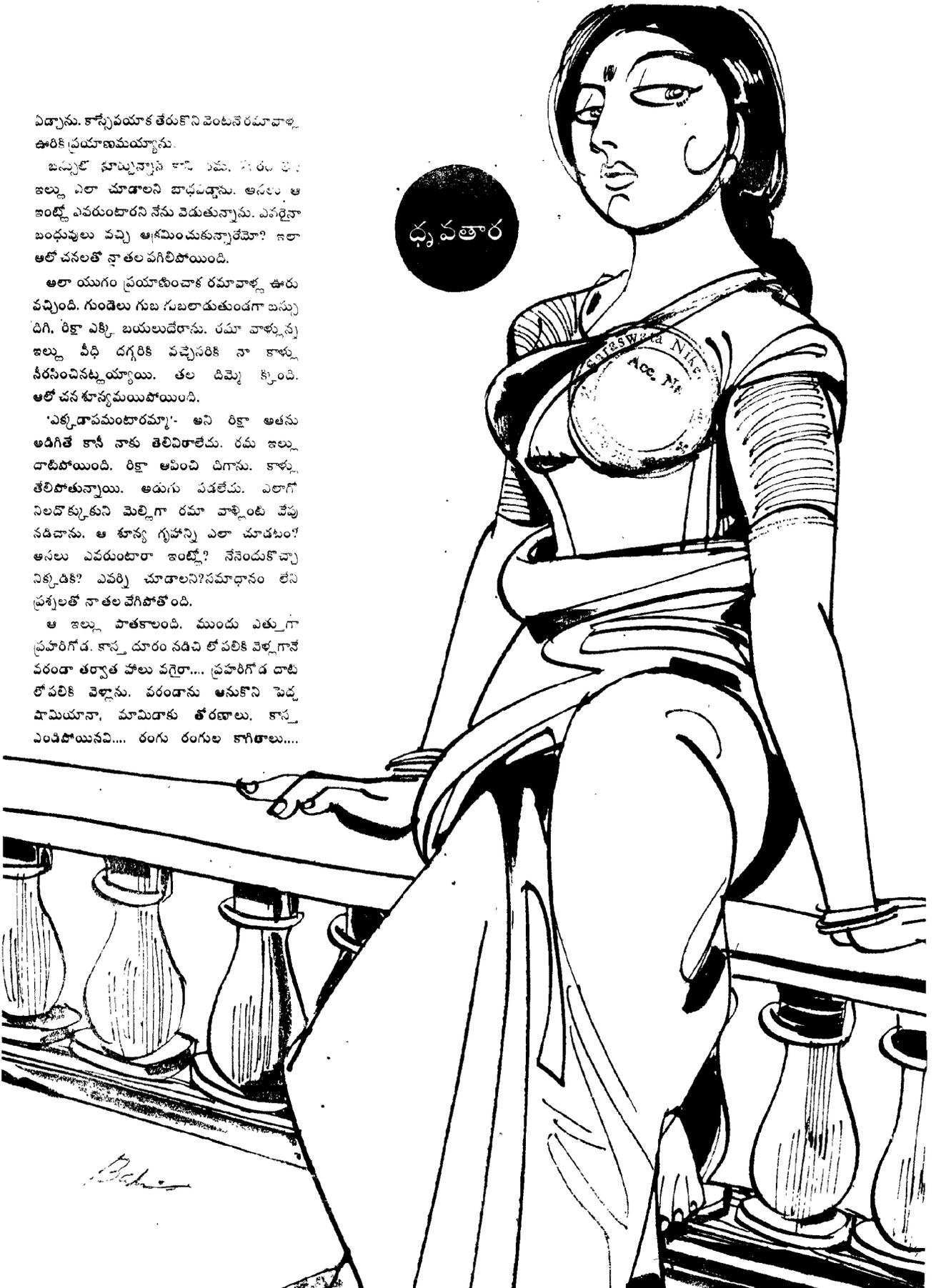
బుద్ధుల్లో కూర్చున్నానని కానీ రమ, పేరల పు
జల్లు ఎలా చూడాలని బాధపడ్డాను. అసలు ఆ
ఇంట్లో ఎవరుంటారని నేను వెదుతున్నాను. ఎవరైనా
బంధువులు వచ్చి ఆకమించుకున్నారేమో? ఇలా
అలోచనలతో నా తల వేగిపోయింది.

అలా యుగం ప్రయాణించాక రమావాళ్లు ఊరు
వచ్చింది. గుండెలు గుబ గుబలాడుతుండగా బస్సు
దిగి, రిక్తా ఎక్కి బయలుదేరాను. రమా వాళ్లున్న
జల్లు వీధి దగ్గరికి వచ్చేసరికి నా కాళ్లు
నీరసించినట్టయ్యాయి. తల దిమ్మె క్రింది.
అలోచన కూర్చుంటుపోయింది.

'ఎక్కడాపమంటారమ్మా'. అని రిక్తా అతను
అడిగితే కానీ నాకు తెలివిరాలేదు. రమ ఇల్లు
దాటిపోయింది. రిక్తా అపించి దిగాను. కాళ్లు
తేలిపోతున్నాయి. అడుగు పడలేదు. ఎలాగో
నిలదొక్కుకుని మెల్లిగా రమా వాళ్లంటి వేపు
నడిచాను. ఆ కూస్య గృహాన్ని ఎలా చూడటం?
అసలు ఎవరుంటారా ఇంట్లో? నేనెందుకొచ్చా
నిక్కడికి? ఎవరి చూడాలని? సమాధానం లేని
ప్రశ్నలతో నా తల వేగిపోతోంది.

ఆ ఇల్లు పాతకాలంది. ముందు ఎత్తుగా
ప్రహారీగోడ. కాస్త దూరం నడిచి లోపలికి వెళ్లగానే
వరండా తర్వాత హాలు వగైరా.... ప్రహారీగోడ దాటి
లోపలికి వెళ్లాను. వరండాను అనుకొని పెద్ద
హమియానా, మామిడాకు తోరణాలు. కాస్త
ఎండిపోయినవి.... రంగు రంగుల కాగితాలు....

ధృవతార

Chitra

నాకే అర్థం కాలేదు. పొరపాటున వేరే ఇంటికి వచ్చానా అనుకున్నాను ఒక క్షణం. కానీ కారని వెంటనే నిర్ధారించుకున్నాను. అప్పుడే ఎవరో వేరేవాళ్ళు ఇంట్లో దిగినట్టున్నారు. ఎవరై యుంటారు?... అలోచిస్తూ హాల్లోకి నడిచాను. అక్కడ ఉయ్యాల బల్బు. నేను, రమ, కూర్చుని హాయిగా కబుర్లు చెప్పుకునేవాళ్ళం. నా కళ్ళు నళ్ళతో నిండాయి. రమా లేదు అనే భావన నన్ను క్రుంగదీసింది. కళ్ళు తుడుచుకుంటూ అలా నిలబడిపోయాను.

ఇంతలో ఎవరో ఒకాచిద 'ఎవరూ?' అంటూ అటుగా వచ్చి నన్ను చూసి 'ఎవరమ్మా? నీవు?' అంది. ఆమెను ఇంతకు ముందు చూసిన గుర్తులేదు. "ఇక్కడ రమ, శేఖరం అని ఉండేవాళ్ళు. ఇంతకు ముందు...." అని నేను చెప్పబోతున్నాను. లోపల నుండి వచ్చిన వ్యక్తిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాను.

వెర్రిదానిలా చూస్తూ నిలుచుండి పోయాను. ఆ వచ్చిన వ్యక్తి శేఖరం.

ఈ లోకంలోనే లేదని నేననుకుంటున్న శేఖరం... జబ్బు మనిషిలా కూడ లేడు. సరికదా, పైపెచ్చు అలోగ్యంగా కనిపిస్తున్నాడు.

నాకళ్ళని నేనే సమ్మతికపోయాను. కలా? నిజమా? అర్థం కాలేదు. అయితే ఈయనకు జబ్బు నిమ్మలించిందన్న మాట!.... అయితే రమ ఏ అఘాయిత్యమా చేసి ఉండదు.

వెంటనే, నా నోట వెలువడిన ప్రశ్న అదే.... 'రమ ఎక్కడుంది? మీరు కులాసాగా వున్నారా?'

అని. అతను విహారంగా నవ్వాడు.

'రండి, కూర్చోండి!..' అన్నాడు. మంచినీళ్ళు, కాఫీ తెప్పించాడు.

నాకు అవేమీ అఖ్ఖిర్లేదన్నాను. వెంటనే సమాధానం చెప్పడేం? నాలో అసహనం పెరిగిపోయింది.

"శేఖరంగారూ! రమ ఎక్కడ?" అని అడిగాను అరిచినట్టుగా.

అతను తల వంచుకున్నాడు. "తను పోయి నెల దాటినదండీ- మీకు ఉత్తరం రాశాను కూడ." అన్నాడు.

అప్పుడు అతని వైపు పరీక్షగా చూశాను. అతని వేపంలో ఏదో విలక్షణత్వం.... అవును..... అది పెళ్ళికోడుకు వేపం. కాళ్ళకు పారాకు, చేతికి కొత్త రిస్ట్ వాచ్-మెరుస్తున్న ఉంగరాలు. మెళ్ళో పులిగేరు హారం.... చెప్పండి. ఏం జరిగింది? నా అరుపు విని అతను చకితుడయ్యాడు.

తప్పు చేసిన వాడిలా తలదించుకున్నాడు. "రమ నా పరిస్థితి చూసి భయపడిపోయింది. నేను చచ్చిపోవడం ఖాయమనుకుంది. వెంటనే ఆత్మహత్య చేసుకుంది. రమ మరణం నన్ను క్రుంగదీసింది. అయినా చిత్రంగా నేను కౌలుకున్నాను. డాక్టర్లే ఆశ్చర్యపోయారు."

ఇంతలో అవిడ అందుకుంది.

"ఆ విల్ల పోయాక ఇతన్ని మామూలు మనిషిని చేయడానికి శతవిధాల ప్రయత్నించామమ్మా. పోయిన వాళ్ళతో మనమూ పోలేము కదా? పోరి పోరి, చివరికి పెళ్ళికి ఒప్పించాను...." ఇలా మాట్లాడుతూ ఆమె, 'ఒసే, భానూ, ఇలా రా!' అని లోపలికి తోసింది. ఆ భాను లోపల్పుండి వచ్చింది. మెడలో పసుపుతాడు, పాదాలకు షసుపు, నవవధువు లక్షణాలు కనిపిస్తున్నాయి. నాకు తేళ్ళూ, జిర్జులూ పాకినట్టుయింది.

ఇదా శేఖరం అసలు స్వరూపం? రమ ఇతని కోసమా! త్యాగం చేసింది. జీవితాన్ని ప్రేమకు పణంగా పెట్టింది. కానీ ఫలితం?

నాకు శేఖరాన్ని మాదాలంటేనే అసహ్యం కలిగింది. ఇంకో క్షణం ఆళ్ళిడుండ బుద్ధికాలేదు. గబుక్కున, వీధి వాకిలి వైపు నడిచాను. శేఖరం, "అదేమిటి? వెళ్ళిపోతున్నారేం?" అంటూ ఆశ్చర్యపోతూ నా వెంటనే వచ్చాడు.

ఆవిడా అర్థం చేసుకుంది- "మాడు తల్లీ, రమ తన భర్తకేమో అయిపోతుందని ప్రాణాలు తీసుకుంది. కానీ ఇతను బ్రతికాడు. నా కూతురు భానుకు నలభై ఏళ్ళా వచ్చాయి. ఎంత వెదికినా పెళ్ళి సంబంధం కుదరలేదు. జీవదాన్ని, వేలకు వేలు కట్టం పోయలేను. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఈయన దేవుడిలా తారసపడ్డాడు. ఇతనికి నలభై ఏదేళ్ళ వయసుంది. ఇంకా ఎంతో జీవితం ముందుంది. ఒంటరిగా ఎలా గడుపుతాడు? అందుకే బతిమాలి మా పిల్లను చేసుకోమన్నాను. దేవుడు కరుణించాడు. ఇతను ఒప్పు కున్నాడు...." నేను ఆమె మాటలు పూర్తిగా వినలేదు. రోడ్డు మీదికి వచ్చేశాను. కనబడిన రిక్తావక్కాను.

"స్వర్ణమ్మగారూ! వెళ్ళిపోకండి.." శేఖరం అరుస్తున్నాడు. నేను వినిపించుకోలేదు.

ఎంత విచిత్రం? శేఖరం కోసం ప్రాణాలు తీసుకుంది రమ. అతను టింగు రంగా అని పెళ్ళికోడుకయ్యాడు. పృథ్వి కన్యలు పెరిగిపోతున్న ఈ దేశంలో మధ్యతరగతి వారికి నలభై అయిదేళ్ళ, ఉద్యోగస్థుడైన పెళ్ళికోడుకు దొరికాడంటే వదలుతారా?

అందుకే శేఖరం మళ్ళీ పెళ్ళి కోడుకయ్యాడు. అతను మాత్రం ఋషి కాడుకదా?

కానీ నన్నొక్క సందేహం ఇప్పటికీ వీడినాంది. ఒక వేళ శేఖరం చనిపోయి, రమ మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకొని వుంటే ఈ సమాజం హర్షించేదా? అసలు ఆమెను చేసుకోవడానికి ఏ మగాడైనా ముందుకు వచ్చేవాదా?

ఇంకా అంత ఎత్తుకు ఎదగలేదు సమాజం. పైగా భార్య పోయిన మూడు నెలలలోపల మగాడు పెళ్ళాడాలని రూలుకూడా వుంది.

"రమా! అపాత్రదానం చేశావు నీ ప్రేమ.." అని మనసు మూలిగింది.

నటులు గొప్పవారే కావచ్చు కాని వారి దగ్గర పనిచేసే బ్రాహ్మీతులను బానిసలుగా చూసేవారు అరుదుట. అట్లాంటే వారిలో గోవిందను లెక్కలో వేసుకోవచ్చు. రోజూ తాను మైలుదూరం జాగింగ్ చేస్తాడట. జాగింగ్ వరకు

బాగానేవుంది. అతని వెనకే తన సర్వెంటు ప్యాంటు షర్టు కూడాపట్టు క్రానే ఈ మైలుదూరం జాగింగ్ చేయాలట. ఇదెక్కడిచోద్యం! మరి అంత బానిసగా చూస్తుంటే ఆ సర్వెంటు ఎంతకాలం వుంటాడు?!